

Enquête bezoekers Stemwijzer

Dr. Marcel Boogers

TILBURGSE SCHOOL VOOR POLITIEK EN BESTUUR

Het onderzoek is uitgevoerd door de Tilburgse School voor Politiek en Bestuur van de Universiteit van Tilburg, in opdracht van het Instituut voor Publiek en Politiek (IPP). Een op de vijf gebruikers van de StemWijzer is meteen na het invullen gevraagd deel te nemen aan een online enquête. De enquête is afgenomen tussen 7 november en 22 november 2006. In totaal hebben 8177 personen de vragenlijst bereikt, waarvan 2836 respondenten de vragenlijst volledig hebben ingevuld.

Bijna een derde (31%) van de gebruikers van de StemWijzer geeft aan dat het stemadvies mede hun partijvoorkeur heeft bepaald. Ongeveer een op de zes mensen (15%) die de StemWijzer hebben ingevuld, is op grond van het stemadvies op een andere partij gaan stemmen dan men eerst van plan was.

Het stemadvies heeft mijn partijvoorkeur beïnvloed.

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid ja	777	27,4	29,5	29,5
nee	1861	65,6	70,5	100,0
Total	2638	93,0	100,0	
Missing weet niet/geen mening	198	7,0		
Total	2836	100,0		

Op grond van het stemadvies ga ik op een andere partij stemmen dan ik eerst van plan was.

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid ja	437	15,4	17,6	17,6
nee	2043	72,0	82,4	100,0
Total	2480	87,4	100,0	
Missing weet niet/geen mening	356	12,6		
Total	2836	100,0		

Door de aandacht te vestigen op de belangrijkste verkiezingsthema's en door de verschillen tussen partijen te verduidelijken, zijn de gebruikers van de StemWijzer opnieuw aan het denken gezet over hun partijkeuze. Naar schatting zijn hierdoor 12 kamerzetels van partij gewisseld. De SP, het CDA en de PVV (Groep-Wilders) hebben hiervan het meest geprofiteerd, hetgeen vooral ten koste is gegaan van de PvdA en de VVD.

Op welke partij wilde u eerst gaan stemmen?

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	CDA	51	1,8	13,6	13,6
	PvdA	96	3,4	25,7	39,3
	VVD	77	2,7	20,6	59,9
	SP	48	1,7	12,8	72,7
	Fortuyn	7	,2	1,9	74,6
	GroenLinks	18	,6	4,8	79,4
	D66	21	,7	5,6	85,0
	ChristenUnie	14	,5	3,7	88,8
	SGP	4	,1	1,1	89,8
	Groep Wilders/ Partij voor de Vrijheid	15	,5	4,0	93,9
	EénNL	3	,1	,8	94,7
	Partij voor Nederland	2	,1	,5	95,2
	Partij voor de Dieren	5	,2	1,3	96,5
	Een andere partij	1	,0	,3	96,8
	Ik wist het nog niet	12	,4	3,2	100,0
	Total		374	13,2	100,0
Missing	99	64	2,3		
	System	2398	84,6		
	Total	2462	86,8		
Total		2836	100,0		

Op welke partij bent u van plan te stemmen op 22 november? * Op welke partij wilde u eerst gaan stemmen? Crosstabulation

% within Op welke partij wilde u eerst gaan stemmen?

		Op welke partij wilde u eerst gaan stemmen?								Total
		CDA	PvdA	VVD	SP	Fortuyn	GroenLinks	D66	ChristenUnie	
Op welke partij bent u van plan te stemmen op 22 november?	CDA		10,8%	35,5%	20,0%	14,3%		10,5%	46,2%	17,2%
	PvdA	6,1%		5,3%	6,7%	14,3%	27,8%	21,1%		6,3%
	VVD	4,1%	5,4%		6,7%			5,3%		3,8%
	SP	26,5%	49,5%	13,2%			50,0%	31,6%		26,3%
	Fortuyn	8,2%	2,2%	5,3%	2,2%					3,4%
	GroenLinks	2,0%	4,3%	1,3%	20,0%			10,5%		5,3%
	D66	2,0%	2,2%	1,3%	4,4%				7,7%	2,2%
	ChristenUnie	6,1%	3,2%	3,9%	4,4%					3,4%
	SGP	4,1%		2,2%				10,5%	23,1%	2,5%
	Groep Wilders/ Partij voor de Vrijheid	20,4%	8,6%	25,0%	11,1%	42,9%		10,5%	15,4%	15,3%
	EénNL	6,1%	2,2%	1,3%	2,2%					2,2%
	Partij voor Nederland			1,3%						,3%
	Partij voor de Dieren	2,0%	4,3%		2,2%			11,1%	7,7%	2,8%
	Een andere partij		1,1%					5,6%		,6%
	Ik weet het nog niet	12,2%	6,5%	6,6%	17,8%	28,6%				8,4%
Total		100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

De belangrijkste reden om de StemWijzer te gebruiken was om te testen of het stemadvies overeenkomt met de partij waarop men van plan was te gaan stemmen

(45%). Andere kiezers (24%) wilden gewoon weten op welke partij zij het beste konden stemmen.

Wat was voor u de belangrijkste reden om de Stemwijzer te bezoeken?

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid Meer te weten komen over de standpunten	159	5,6	5,6	5,6
Testen of mijn voorkeur ook goed bij mijn standpunten past	1291	45,5	45,5	51,1
Stemadvies over welke partij ik het best kan gaan stemmen	668	23,6	23,6	74,7
Nieuwsgierigheid naar de werking van de stemwijzer	251	8,9	8,9	83,5
Mezelf laten verrassen door het advies van de stemwijzer	467	16,5	16,5	100,0
Total	2836	100,0	100,0	

De StemWijzer heeft volgens de ruim de helft (53%) van de gebruikers de verschillen tussen partijen verduidelijkt. Bijna de helft (48%) zegt dat de StemWijzer hen gewezen heeft op de belangrijkste verkiezingsthema's. Gevraagd naar de waarde van het stemadvies, wordt verder vaak genoemd dat het heeft geholpen bij het bepalen van de partijkeuze (46%), dat het een aanleiding was voor discussies met vrienden en kennissen (43%) en dat het heeft gestimuleerd om op zoek te gaan naar andere politieke informatie (43%). De gebruikers zijn tevreden over de StemWijzer. Gemiddeld beoordelen zij de StemWijzer met het rapportcijfer 7.

De StemWijzer heeft voor mij de verschillen tussen politieke partijen verduidelijkt.

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid ja	1327	46,8	52,4	52,4
nee	1205	42,5	47,6	100,0
Total	2532	89,3	100,0	
Missing weet niet/geen mening	304	10,7		
Total	2836	100,0		

De StemWijzer heeft me gewezen op belangrijke verkiezingsthema's.

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid ja	1193	42,1	48,4	48,4
nee	1274	44,9	51,6	100,0
Total	2467	87,0	100,0	
Missing weet niet/geen mening	369	13,0		
Total	2836	100,0		

De StemWijzer heeft me geholpen bij het bepalen van mijn partijkeuze.

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid ja	1191	42,0	46,1	46,1
nee	1392	49,1	53,9	100,0
Total	2583	91,1	100,0	
Missing weet niet/geen mening	253	8,9		
Total	2836	100,0		

Het stemadvies is aanleiding voor een discussie met vrienden en kennissen.

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid ja	1136	40,1	43,7	43,7
nee	1464	51,6	56,3	100,0
Total	2600	91,7	100,0	
Missing weet niet/geen mening	236	8,3		
Total	2836	100,0		

De StemWijzer heeft me gestimuleerd verder op zoek te gaan naar politieke informatie.

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid ja	1140	40,2	43,2	43,2
nee	1497	52,8	56,8	100,0
Total	2637	93,0	100,0	
Missing weet niet/geen mening	199	7,0		
Total	2836	100,0		

Wat is uw oordeel over de Stemwijzer?

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	1	25	,9	,9	,9
	2	15	,5	,5	1,4
	3	34	1,2	1,2	2,6
	4	56	2,0	2,0	4,6
	5	161	5,7	5,7	10,4
	6	452	15,9	16,1	26,5
	7	1056	37,2	37,7	64,2
	8	844	29,8	30,1	94,4
	9	126	4,4	4,5	98,9
	10	32	1,1	1,1	100,0
	Total	2801	98,8	100,0	
Missing	System	35	1,2		
Total		2836	100,0		

De StemWijzer blijkt een gunstig effect te hebben gehad op de opkomst bij de afgelopen Tweede Kamerverkiezingen. Meer dan 12% van de gebruikers was eigenlijk niet van plan te gaan stemmen maar heeft dat dankzij de StemWijzer uiteindelijk wel overwogen.

Ik wilde eigenlijk niet gaan stemmen. Dankzij de StemWijzer overweeg ik toch te gaan stemmen voor de Tweede Kamerverkiezingen.

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	ja	318	11,2	12,5	12,5
	nee	2231	78,7	87,5	100,0
	Total	2549	89,9	100,0	
Missing	weet niet/geen mening	287	10,1		
Total		2836	100,0		

De gemiddelde gebruiker van de StemWijzer is niet veel jonger of ouder dan de gemiddelde kiezer. Zo is het aantal gebruikers dat 65 jaar of ouder is, groter dan het aantal gebruikers onder de 24 jaar. Verder is het aantal mannen en vrouwen nagenoeg gelijk. De gebruikers van de StemWijzer zijn wel hoger opgeleid dan de gemiddelde kiezer.

Bent u man of vrouw?

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	man	1518	53,5	53,5	53,5
	vrouw	1318	46,5	46,5	100,0
	Total	2836	100,0	100,0	

Wat is uw leeftijd?

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid 17 jaar of jonger	75	2,6	2,6	2,6
18-24 jaar	163	5,7	5,7	8,4
25-34 jaar	356	12,6	12,6	20,9
35-44 jaar	697	24,6	24,6	45,5
45-54 jaar	767	27,0	27,0	72,6
55-64 jaar	536	18,9	18,9	91,5
65 jaar of ouder	242	8,5	8,5	100,0
Total	2836	100,0	100,0	

Wat is de hoogste opleiding die u heeft voltooid?

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid t/m lager beroepsonderwijs, mavo of vmbo	522	18,4	18,4	18,4
middelbare school, havo, vwo	538	19,0	19,0	37,4
middelbaar beroepsonderwijs, leerlingwezen	708	25,0	25,0	62,3
hoger beroepsonderwijs, wetenschappelijk onderwijs	974	34,3	34,3	96,7
anders	94	3,3	3,3	100,0
Total	2836	100,0	100,0	

Voor meer dan een kwart van de gebruikers kwam het stemadvies precies overeen met de partijvoorkeur; voor bijna de helft kwam het stemadvies ongeveer overeen met de partijvoorkeur.

In hoeverre komt het advies van de StemWijzer overeen met uw partijvoorkeur?

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid Het advies komt precies overeen met mijn partijvoorkeur.	700	24,7	24,7	24,7
Het advies komt ongeveer overeen met mijn partijvoorkeur.	1268	44,7	44,7	69,4
Het advies komt niet overeen met mijn partijvoorkeur.	543	19,1	19,1	88,5
Ik had geen duidelijke partijvoorkeur.	325	11,5	11,5	100,0
Total	2836	100,0	100,0	